
Uvodnik

Spoštovane bralke in bralci, pred vami je druga številka revije v slovenskem jeziku v tem letu. Prinaša pet člankov, poročila s štirih okroglih miz in poročilo o ekskurziji magistrskih študentov Fakultete za varnostne vede v Sarajevu.

Avtorji Iztok Rakar, Ester Debeljak in Bojan Tičar predstavljajo inšpekcijski nadzor in ugotavljajo njegov prispevek k varnosti v občinah. Ugotavljajo, da je slednji odvisen od tega, ali so situacije, ki predstavljajo varnostno tveganje, ustrezno zajete in urejene s predpisi in če je inšpekcijski nadzor učinkovit, pri čemer seveda ne gre brez problemov. Andreja Rožnik in Gorazd Meško odgrinjata tančico iz, vsaj v Sloveniji, malo poznane in raziskane tematike, to je električnih in elektronskih odpadkov. Ti predstavljajo večplasten problem tako zaradi svoje toksičnosti kot tudi zaradi neustreznega recikliranja v želji po pridobivanju dragocenih kovin. Anže Zaletel, Jaka Žužek, Lavra Horvat, Katja Zupan, Sara Železnik, Nina Goršič in Maruša Lipušček v prispevku opisujejo projekt varnostnega testiranja v razvoju in produkciji fizičnega kripto-modula, ki je nujno potrebno pred lansiranjem izdelka na trg. Rezultat ni samo izdelek Code 1 Secure, ampak tudi detajlni zapis celotnega postopka, vključno z določenimi ugotovitvami. Da dandanes na človeka pretijo nevarnosti tako iz socialnega, naravnega in virtualnega okolja, nas opozarja tudi Mateja Bitenc, ko nam v svojem prispevku razlaga viktimološki pogled na naložbene prevare. Posebej je zanimiva njena ugotovitev, da žrtve takšnih prevar ne utrpijo samo materialne, ampak tudi čustvene, psihološke in zdravstvene posledice. Zadnji prispevek, ki sta ga pripravila Jaroš Britovšek in Aleš Čretnik, pa argumentirano predstavlja kar tri možne modele reorganizacije obveščevalno-varnostnega sistema, s katerim v Sloveniji nihče ni prav posebej zadovoljen, a po navadi bistveno dalje od destruktivnega kritikantstva ne zmoremo. Avtorjema gre vsekakor priznati pogum, da sta se lotila tako zahtevne naloge.

V uredništvu smo se odločili, da v tokratno številko uvrstimo podrobne zapise kar štirih okroglih miz, ki so potekale na letošnjih Dnevih varstvoslovja v Kranjski Gori. Kompetentni razpravljavci in moderatorji ter konstruktivne razprave so porok, da se lahko odločevalci (oblikovalci politik) naslonijo tudi na ugotovitve okroglih miz. Prispevke so pripravili Saša Kuhar (varnost na javnih prireditvah), Kaja Prislan in Sara Kandolf (vodenje v policiji), Miha Dvojmoč (regulativa v panogi detektivske dejavnosti) in Aleš Godec (t. i. mariborske vstaje). Za zaključek je Kristina Pavli pripravila še zapis o strokovni ekskurziji magistrskih študentov Fakultete za varnostne vede na različnih institucijah kazenskega pravosodja v Sarajevu – mestu, ki si že samo po sebi zasluži zanimanje varstvoslovcev.

Spoštovano bralstvo, če sem v zadnjih nekaj uvodnikih zapisal nekaj sočnih o evropski in slovenski varnostni stvarnosti, pa naj tokrat uvodnik končam popolnoma drugače, optimistično. In od kod izvira ta moj optimizem? Sredi septembra se je »zgodil« (upam, da zgolj »prvi«) Dan nacionalne varnosti. Tisto, kar me pri njem navdušuje, ni zgolj dejstvo, da so pri njem družno sodelovale vse ključne službe nacionalnovarnostnega sistema, kot so vojska, policija, zaščita in reševanje, pravosodna policija, mestno redarstvo, zasebno varstvo, ampak tudi visokošolske in srednješolske ustanove ter številne nevladne organizacije,

ki delujejo na področju varnosti. In tisto, kar je še posebej pomembno – Dan nacionalne varnosti je bil organiziran na pobudo in ob velikem angažmaju prav ene izmed njih, to je Inštituta za varnostno kulturo, kateremu so vsi omenjeni subjekti prisluhnil in pobudo podprli. Prav bi bilo, da takšne iniciative in dogodke podpiramo tudi v bodoče. To je veliko, a hkrati najmanj, kar lahko storimo za varnost v naši družbi!

Izr. prof. dr. Andrej Sotlar
Glavni in odgovorni urednik